

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

02 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

judecând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Gheorghe Șalari în numele inculpatul și ultimul, prin se care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2019, în cauza penală în privința lui

Bîrca Vadim XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 06.05.2015 - 02.03.2018;

instanța de apel: 05.04.2018 - 28.01.2019;

instanța de recurs: 09.04.2019 - 02.07.2019.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 02 martie 2018, Vadim Bîrca a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 42, art. 276 alin. (2) lit. b) și art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că faptele inculpatului nu întrunesc elementele infracțiunilor incriminate, cu reabilitarea deplină a acestuia.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, prin rechizitoriu, Vadim Bîrca într-o perioadă nestabilă de timp, în loc nestabil, în cooperare cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, acționând cu intenție, în scopul înstrăinării automobilului de model „BMW X-5”, de culoare gri, a.f. 2001, motor pe benzină cu capacitatea de 4398 cm³ pe teritoriul Republicii Moldova, a falsificat numărul de marcaj auto prin înlăturarea suportului amortizatorului cu numărul inițial, cu montarea ulterioară a unui suport analog cu n.r.VIN: XXXXX, care conform certificatului de înmatriculare primar a fost dezmembrat de pe automobilul de model „BMW X-5”, nr. motor:XXXXX, a.f. 2002, capacitatea cilindrică 2995 cm³, WIN: XXXXX, cu n/î XXXXX, înregistrat de asemenea pe numele lui Vadim Bîrca, și cu montarea ulterioară pe automobilul de model

„BMW X-5”, de culoare gri, a.f. 2001, motor pe benzină cu rapacitatea de 4398 cm³, la care au fost fixate și plăcuțele cu n/î XXXXX, fapt confirmat prin raportul de expertiză nr. 4526 din 13.06.2014, numărul de marcaj al autoturismului de model „BMW X-5” cu n/î XXXXX, a fost supus modificării prin înlăturarea suportului amortizatorului cu numărul inițial, cu montarea ulterioară a unui suport analog cu numărul prezent „XXXXX” și fixarea lui prin sudare. Din acest motiv, stabilirea numărului de marcaj inițial, nu este posibilă. Particularități care ar indica la modificarea numărului de marcaj al caroseriei XXXXX, imprimat pe suportul amortizatorului autoturismului de model „BMW X-5” cu n/î XXXXX, nu au fost depistate, numărul caroseriei XXXXX, modificării nu a fost supus și este inițial.

Totodată, s-a stabilit că, pe ușa din partea lateral-stângă a șoferului, este prezent un purtător de informație care dublează semnificația numărului de marcaj al caroseriei și anume, o etichetă din material polimeric, pe care sunt prezente semnificațiile numerice XXXXX, ce prezintă probabil ultimele 7 semne ale numărului inițial al caroseriei automobilului prezentat. Particularități care ar indica la modificarea codului de producere „XXXXX”, imprimat pe suportul amortizatorului automobilului de model „BMW X-5” cu n/î XXXXX, supus examinării, nu au fost depistate.

Numărul codului de producere „XXXXX” modificării nu a fost supus și este inițial.

Această faptă a fost încadrată juridic de către procuror în baza art. 42, 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative „*complicitate la falsificarea elementelor de identificare ale autovehiculelor, adică, falsificarea seriei, a numărului de identificare ale șasiului, caroseriei sau motorului auto prin înlocuire sau modificare, de două sau mai multe persoane*”.

Tot el, Vadim Bîrca la 12 februarie 2014, aflându-se pe str. Calea Ieșilor, 7, mun. Chișinău, cunoscând cu certitudine despre faptul că, automobilul său de model „BMW X-5” nr. XXXXX, a.f. 2002, cu n/î XXXXX, este gajat, avariat și faptul că, numărul de marcaj al autoturismului de model „BMW X-5” de culoare gri, a.f. 2001, motor pe benzină cu capacitatea de 4398 cm³, este modificat, prin înlăturarea suportului amortizatorului cu numărul inițial, cu montarea ulterioară a unui suport analog cu nr. XXXXX, care conform certificatului de înmatriculare primar a fost dezmembrat de pe automobilul de model „BMW X-5”, nr. motor: XXXXX, a.f. 2002, cu capacitatea cilindrică 2995 cm³, WIN: XXXXX, cu n/î XXXXX, care aparținea în proprietate și era înregistrat de asemenea pe numele său, fapt stabilit prin Raportul de expertiză nr. 4526 din 13.06.2014, conform căruia, numărul de marcaj al autoturismului de model „BMW X-5” cu n/î XXXXX, a fost supus modificării prin înlăturarea suportului amortizatorului cu numărul inițial, cu montarea ulterioară a

unui suport analog cu numărul prezent nr.XXXXX și fixarea lui prin sudare. Particularități care ar indica la modificarea numărului de marcaj al caroseriei nr.XXXXX, imprimat pe suportul amortizatorului autoturismului de marca „BMW X-5” cu n/î XXXXX, nu au fost depistate, numărul caroseriei nr.XXXXX, modificării nu a fost supus și este inițial.

Totodată, s-a stabilit că pe ușa din partea lateral-stângă a șoferului, este prezent un purtător de informație care dublează semnificația numărului de marcaj al caroseriei și anume, o etichetă din material polimeric, pe care sunt prezente semnificațiile numerice „XXXXX”, ce prezintă probabil ultimele 7 semne ale numărului inițial al caroseriei automobilului prezentat. Particularități care ar indica la modificarea codului de producere „XXXXX”,: imprimat pe suportul amortizatorului automobilului de model „BMW X-5” cu n/î XXXXX, supus examinări nu au fost depistate. Numărul codului de producere „XXXXX” modificării nu a fost supus și este inițial.

Astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, i-a vândut automobilul menționat lui Gheorghe Apostol contra sumei de 9 000 euro (*echivalentul conform cursului oficial al BNM la 12.02.2014 constituia suma de 165562,2 lei*), primind în schimb un automobil de model „Mercedes 140” a.f. 1997 cu n/î XXXXX autoproclamatei Republici Nistrene și suma de 2 000 euro (*echivalentul conform cursului oficial al BNM la 12.02.2014 constituia suma de 36 791,6 lei*), cauzându-i astfel ultimului un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Această faptă a fost încadrată juridic de către procuror în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, după semnele calificative - *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, prin care a solicitat rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu recunoașterea inculpatului Vadim Bîrca vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42, 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 1 500 unități convenționale și art. 190 alin. (5) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin prisma art. 84 alin. (1) Cod penal, a-i stabili lui Vadim Bîrca pedeapsa definitivă, pentru concurs de infracțiuni prin cumul, sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis și amendă în mărime de 1 500 unități convenționale.

În susținerea apelului procurorul a invocat că, instanței de judecată au fost prezentate suficiente probe în vederea recunoașterii culpabilității inculpatului în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 42, 276 alin. (2) lit. b) și art. 190 alin. (5)

Cod penal, iar concluziile instanței de judecată precum că, acțiunile ultimului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate nu au nici un suport probatoriu, instanța de judecată întemeindu-și concluziile doar în baza declarațiilor inculpatului și neținând cont de faptul că, acesta nu poartă răspundere penală pentru declarații false, iar poziția adoptată de către acesta este o modalitate de a nega vinovăția.

Totodată, apelantului a menționat că, declarațiile martorilor apărării nu puteau fi puse la baza sentinței, deoarece ele nu sunt în coroborare cu alte probe prezentate în instanță, mai mult ca atât ele vin în contradicție direct cu probele prezentate de către acuzare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2019, a fost admis apelul procurorului, casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o nouă decizie după cum urmează:

Se recunoaște culpabil și condamnă pe Vadim Bîrca în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 276 alin. (2) lit. b) și art. 190 alin. (5) Cod penal, cu stabilirea pedepsei după cum urmează:

- în baza art. 42, 276 alin. (2) lit. b) Cod penal - închisoare pe un termen de 6 luni, cu privarea de dreptul de a desfășura activității și ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor fixe și financiare pe un termen de 2 ani.

- în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, închisoare pe un termen de 8 ani și 6 luni, cu privarea de dreptul de a desfășura activității și ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor fixe și financiare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumulul parțial al pedepselor numite se stabilește lui Vadim Bîrca pedeapsa definitivă de 8 ani și 8 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a desfășura activității și ocupa funcții legate de gestionarea mijloacelor fixe și financiare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a conchis că, audiind participanții la proces, examinând probatorul enunțat, consideră dovedit în afara dubiilor rezonabile faptul că, Vadim Bîrca într-o perioadă nestabilă de timp, în loc nestabil, în cooperare cu alte persoane nestabilite de către organul de urmărire penală, acționând cu intenție, în scopul realizării automobilului de model „BMW X-5”, de culoare gri, a.f. 2001, motor pe benzină cu capacitatea de 4398 cm³ pe teritoriul Republicii Moldova, a falsificat numărul de marcaj auto prin înlăturarea suportului amortizatorului cu numărul inițial, cu montarea ulterioară a unui suport analog cu nr. VIN: XXXXX, care conform certificatului de înmatriculare primar a fost dezmembrat de pe automobilul de model „BMW X-5”, nr. motor: XXXXX, a.f. 2002,

capacitatea cilindrică 2995 cm³, WIN: XXXXX, cu n/î XXXXX, înregistrat de asemenea pe numele lui Vadim Bîrca, și cu montarea ulterioară pe automobilul de model „BMW X-5”, de culoare gri, a.f. 2001, motor pe benzină cu rapacitatea de 4398 cm³, la care au fost fixate și plăcuțele cu n/î XXXXX, fapt confirmat prin raportul de expertiză nr. 4526 din 13.06.2014, numărul de marcaj al autoturismului de model „BMW X-5” cu n/î XXXXX, a fost supus modificării prin înlăturarea suportului amortizatorului cu numărul inițial, cu montarea ulterioară a unui suport analog cu numărul prezent „XXXXX” și fixarea lui prin sudare. Din acest motiv, stabilirea numărului de marcaj inițial, nu este posibilă. Particularități care ar indica la modificarea numărului de marcaj al caroseriei XXXXX, imprimat pe suportul amortizatorului autoturismului de model „BMW X-5” cu n/î XXXXX, nu au fost depistate, numărul caroseriei XXXXX, modificării nu a fost supus și este inițial.

Totodată, s-a stabilit că, pe ușa din partea lateral-stângă a șoferului, este prezent un purtător de informație care dublează semnificația numărului de marcaj al caroseriei și anume, o etichetă din material polimeric, pe care sunt prezente semnificațiile numerice XXXXX, ce prezintă probabil ultimele 7 semne ale numărului inițial al caroseriei automobilului prezentat. Particularități care ar indica la modificarea codului de producere „XXXXX”, imprimat pe suportul amortizatorului automobilului de model „BMW X-5” cu n/î XXXXX, supus examinării, nu au fost depistate.

Numărul codului de producere „XXXXX” modificării nu a fost supus și este inițial.

Această faptă a fost încadrată juridic în baza art. 42, 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, după semnele calificative „*complicitate la falsificarea elementelor de identificare ale autovehiculelor, adică, falsificarea seriei, a numărului de identificare ale șasiului, caroseriei sau motorului auto prin înlocuire sau modificare, de două sau mai multe persoane*”.

Tot el, Vadim Bîrca la 12 februarie 2014, aflându-se pe str. Calea Ieșilor, 7, mun. Chișinău, cunoscând cu certitudine despre faptul că, automobilul său de model „BMW X-5” nr. XXXXX, a.f 2002, cu n/î XXXXX, este gajat, avariat și faptul că, numărul de marcaj al autoturismului de model „BMW X-5” de culoare gri, a.f. 2001, motor pe benzină cu capacitatea de 4398 cm³, este modificat, prin înlăturarea suportului amortizatorului cu numărul inițial, cu montarea ulterioară a unui suport analog cu nr. XXXXX, care conform certificatului de înmatriculare primar a fost dezmembrat de pe automobilul de model „BMW X-5”, nr. motor: XXXXX, a.f. 2002, cu capacitatea cilindrică 2995 cm³, WIN: XXXXX, cu n/î XXXXX, care aparținea în proprietate și era înregistrat de asemenea pe numele său, fapt stabilit prin Raportul de expertiză nr. 4526 din 13.06.2014, conform căruia, numărul de marcaj al autoturismului de model „BMW X-5” cu n/î XXXXX, a fost supus modificării prin

înlăturarea suportului amortizatorului cu numărul inițial, cu montarea ulterioară a unui suport analog cu numărul prezent nr.XXXXX și fixarea lui prin sudare. Particularități care ar indica la modificarea numărului de marcaj al caroseriei nr.XXXXX, imprimat pe suportul amortizatorului autoturismului de marca „BMW X-5” cu n/î XXXXX, nu au fost depistate, numărul caroseriei nr.XXXXX, modificării nu a fost supus și este inițial.

Totodată, s-a stabilit că, pe ușa din partea lateral-stângă a șoferului, este prezent un purtător de informație care dublează semnificația numărului de marcaj al caroseriei și anume, o etichetă din material polimeric, pe care sunt prezente semnificațiile numerice „XXXXX”, ce prezintă probabil ultimele 7 semne ale numărului inițial al caroseriei automobilului prezentat. Particularități care ar indica la modificarea codului de producere „XXXXX”,; imprimat pe suportul amortizatorului automobilului de model „BMW X-5” cu n/î XXXXX, supus examinării nu au fost depistate. Numărul codului de producere „XXXXX” modificării nu a fost supus și este inițial.

Astfel, prin înșelăciune și abuz de încredere, i-a vândut automobilul menționat lui Gheorghe Apostol contra sumei de 9 000 euro (*echivalentul conform cursului oficial al BNM la 12.02.2014 constituia suma de 165562,2 lei*), primind în schimb un automobil de model „Mercedes 140” a.f. 1997 cu n/î XXXXX autoproclamatei Republici Nistrene și suma de 2 000 euro (*echivalentul conform cursului oficial al BNM la 12.02.2014 constituia suma de 36 791,6 lei*), cauzându-i astfel ultimului un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Această faptă a fost încadrată juridic în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, după semnele calificative - *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altor persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.*

Astfel, instanța de apel a conchis că, instanța de judecată eronat l-a achitat pe Vadim Bîrca de comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 42, 276 alin. (2) lit. b) și art. 190 alin. (5) Cod penal, or, aceste circumstanțe fiind combătute de totalitatea probelor acuzării prezentate în instanța de judecată.

Pornind de la dispoziția componentei de infracțiune de la art. 42, 276 alin. (2) lit. b) Cod penal, complicitate la falsificarea elementelor de identificare ale autovehiculelor, adică, falsificarea seriei, a numărului de identificare ale șasiului, caroseriei sau motorului auto prin înlocuire sau modificare, de două sau mai multe persoane.

În speța examinată instanța de apel a reținut latura obiectivă a infracțiunii determinate în acțiunile inculpatului Vadim Bîrca, care indubitabil s-a manifestat prin acțiuni directe de falsificare a elementelor de identificare ale automobilului.

Pornind de la dispoziția componentei de infracțiune de la art. 190 Cod penal, infracțiunea de escrocherie constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere.

Astfel, în speța examinată instanța de apel a reținut latura obiectivă a infracțiunii determinate în acțiunile inculpatului, care indubitabil s-a manifestat prin anumite procedee psihologice, acțiuni directe utilizate de primul. Așadar, instanța de apel a menționat că, este evidentă și clară intenția inculpatului, inclusiv scopul cupidant, din startul derulării stării de fapt, ori aceasta cunoscând cu certitudine despre faptul că automobilul său este gajat, și că numărul de marcaj al autoturismului este modificat, l-a vândut.

De asemenea, instanța de apel a stabilit indubitabil din cumulul probator examinat, intenția inculpatului, care încă la momentul intrării în stăpânire asupra automobilului de modelul „BMW X5” și a mijloacelor bănești, acesta urmărea scopul de a le sustrage și nu intenționa onorarea angajamentului asumat - vinderea automobilului de model „BMW X5” cu numere românești în baza procurii perfectate.

Instanța de apel a reținut că, în acțiunile inculpatului se conține latura obiectivă a escrocheriei, exprimată prin înșelăciune și abuz de încredere, deoarece prin probele administrate s-a constatat că, inculpatul Vadim Bîrca a obținut cu rea-credință pentru sine banii și un automobil de model Mercedes de la partea vătămată Gheorghe Apostol în posesie transmiși binevol de către aceasta, prin dezinformarea ultimului și inducerea în eroare și anume perfectarea procurii, neavând scopul de a-și realiza angajamentul asumat - vinderea automobilului de model BMW X5, care era avea vicii.

Mai mult ca atât, din circumstanțele expuse, instanța de apel a stabilit faptul că, inculpatul a acționat cu intenție determinată întru însușirea averii proprietarului și trecerea în sfera personală patrimonială foloase în proporții deosebit de mari, ultimul își dădea seama de caracter prejudiciabil al acțiunilor sale, a prevăzut urmările lor prejudiciabile, a dorit în mod conștient survenirea acestor urmări.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului și le-a calificat drept o metodă de apărare aleasă de către inculpat în scop de a se eschiva de la răspunderea penală pentru faptele comise și această versiune nu coroborează cu celelalte probe.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că, instanța de fond la emiterea unei sentințe de achitare nu a dat o apreciere corectă declarațiilor părții vătămate care coroborează cu declarațiile martorului Elisei Grosu, care a confirmat faptul că l-a văzut pe Gheorghe Apostol cu automobilul de model „BMW X5”, și anume acesta a explicat că în luna februarie anul 2014, a discutat cu ultimul care i-a comunicat că a găsit să facă schimb automobilul său de model „Mercedes 140” cu numere transnistrene, cu un alt automobil de model „BMW X5” cu numere moldovenești, cu

adaos de bani din partea lui. (...) I-a spus că avea la el doar o procură generală pe acest automobil și că persoana care i-a vândut-o, urma să-i transmită ulterior și pașaportul tehnic și polița de asigurare a acestuia, la ce el i-a menționat că nu a făcut corect astfel și că trebuia să plece la un Birou de înmatriculare Auto și mai întâi să verifice automobilul sub toate aspectele (...) la sfârșitul lunii februarie 2014, discutând cu Gheorghe Apostol, acesta i-a menționat că la momentul procurării fusese înșelat și dus în eroare de inculpat, deoarece acest automobil era gajat în temeiul unui contract de împrumut, fapt care l-a aflat în momentul în care a dorit să-l înregistreze pe numele său.

Declarațiile martorului Ghenadie Ștefăneț, prin care a declarat că l-a văzut pe colegul său de serviciu Gheorghe Apostol cu un automobil de model „BMW X5” de culoare sură, a explicat că discutând cu el, a găsit să procure un automobil de model „BMW X5”, cu care urma să facă schimb cu automobilul său personal de model „Mercedes 140” de culoare neagră, cu numere transnistrene, pe care o avea de mai mult timp, de aproximativ 4 ani, în ziua în cauză, acesta de dimineață, după ce au discutat la serviciu, a plecat să procure automobilul. Astfel, după masă, aproximativ ora 14:00, Gheorghe Apostol a venit cu noul automobil cu care făcuse din câte deja înțelesese schimb cu adaos de bani din partea lui și l-a parcat chiar în ograda Secției Anatomia Patologică, intrarea de pe str. Vîrnav. Aproximativ 1,5 luni de zile, acesta venea cu acest automobil la serviciu, astfel nu era posibil ca să nu memorizeze numerele de înmatriculare ale acestuia.

Totodată, notarul fiind audiat în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești a confirmat eliberarea procurii pe automobil BMW X5, menționând că, la biroul notarial, s-a prezentat cet. Vadim Bîrca care a solicitat eliberarea și autentificarea unei procure generale pe numele cet. Gheorghe Apostol.

Instanța de apel a conchis că, vinovăția inculpatului în cele imputate a fost confirmată și prin raportul de expertiză nr.4526 din 13.06.2014, conform căruia, numărul de marcaj al autoturismului de model „BMW X5” cu n/î XXXXX, fost supus modificării prin înlăturarea suportului amortizatorului cu numărul inițial, cu montarea ulterioară a unui suport analog cu numărul prezent XXXXX și fixarea lui prin sudare, numărul caroseriei „XXXXX”, modificării nu a fost supus și este inițial.

Totodată, s-a stabilit că, pe ușa din partea lateral-stângă a șoferului, este prezent un purtător de informație care dublează semnificația numărului de marcaj al caroseriei și anume, o etichetă din material polimeric, pe care sunt prezente semnificațiile numerice „XXXXX”, ce prezintă probabil ultimele 7 semne ale numărului inițial al caroseriei automobilului prezentat. Particularități care ar indica la modificarea codului de producere „XXXXX”, imprimat pe suportul amortizatorului automobilului de model „BMW X5” cu n/î XXXXX, supus examinării

nu au fost depistate. Numărul codului de producere „XXXXX” modificării nu a fost supus și este inițial.

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, comiterea înșelăciunii de către inculpat este probată prin faptul că, i-a vândut automobilul său de model „BMW X5” nr. XXXXX, a.f. 2002, cu n/î XXXXX, care era gajat, avariat, cu numărul de marcaj al autoturismului de model „BMW X5” cu n/î XXXXX, modificat prin înlăturarea suportului amortizatorului cu numărul inițial, cu montarea ulterioară a unui suport analog cu numărul prezent XXXXX și fixarea lui prin sudare, lui Gheorghe Apostol contra sumei de 9 000 euro, primind în schimb un automobil de model „Mercedes 140” a.f. 1997 cu n/î XXXXX autoproclamatei Republici Nistrene și suma de 2 000 euro, cauzându-i astfel ultimului un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Toate aceste acțiuni întreprinse de către inculpat denotă intenția directă a acestuia de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, fiind conștient de faptul dat și de producerea prejudiciului victimei.

De asemenea, instanța de apel a precizat că, în acțiunile inculpatului este prezenta atât înșelăciunea cât și abuzul de încredere. Inculpatul prin faptul că, a vândut lui Gheorghe Apostol, automobilul său, cunoscând cu certitudine despre faptul că este gajat, că numărul de marcaj modificat, perfectând la notar procura pe automobil, deși cunoștea despre faptul că, acest automobil de facto nu există, există doar o caroserie depozitată pe str. Lunca Bîcului, mun. Chișinău, or, în cazul în care inculpatul i-ar fi vândut părții vătămate automobilul BMW X5 cu numere românești, urma a fi perfectată procură pe acest automobil.

Astfel, Gheorghe Apostol verificând automobilul și constatând că acesta este gajat la Credit Rapid, imediat l-a telefonat pe inculpat, întrebându-l ce se întâmplă la ce ultimul i-a declarat că până la finele lunii februarie 2014 el va achita creditul și el va putea înregistra automobilul dat după sine, totodată l-a întrebat din ce cauză a ascuns faptul dat, la ce acesta i-a zis că în acest caz el nu avea să-i procure automobilul.

Subsecvent, instanța de apel a menționat că, partea vătămată era ferm convinsă că, inculpatul va achita creditul, încă potrivit materialelor cauzei la începutul lunii martie 2014 Gheorghe Apostol verificând din nou automobilul pentru a-l putea înregistra după sine, a constatat că interdicția mai era de la Credit Rapid, astfel din nou l-a telefonat pe inculpat, la ce el i-a garantat că până la 20.03.2014, va închide creditul.

Nefiind soluționată problema partea vătămată la mijlocul lunii martie, s-a întâlnit cu inculpatul, care i-a restituit actele pe automobilul de model „Mercedes 140”, solicitându-i să-i facă procură pe persoana căreia acesta i-a vândut automobilul

în cauză. Ulterior la 18-19.03.2014, din nou l-a telefonat pe inculpat și l-a întrebat când intenționează să rezolve problema cu gajul, la ce inculpatul i-a declarat deja că în luna mai, totodată cerându-i să-i dea procura pe persoana căreia el îi vându-se automobilul său de model „Mercedes 140”, la ce el i-a refuzat să-i facă acestuia procură făcându-și pe numele său, cerându-i să-i restituie automobilul de model „Mercedes 140” și banii, și el să-i restituie automobilul de model „BMW X5”, la ce Vadim Bîrca a început a-l amenința și nemi cu cuvinte necenzurate.

Instanța de apel a luat în calcul declarațiile părții vătămate, or, acestea se confirmă și prin declarațiile martorului Elisei Grosu, Ghenadie Ștefăneț.

Astfel, instanța de apel a conchis că, suportul probator examinat mai sus determină prezenta în acțiunile inculpatului a semnelor componente de infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal, *după elementele escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Nerecunoașterea vinovăției de către inculpatul nu echivalează cu achitarea sa de vreme ce acuzarea a administrat suficiente probe care cu certitudine dovedesc că, Vadim Bîrca se face vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate. Mai mult ca atât, aceasta este un drept al inculpatului de a nu se auto incrimina, or, persoana care pe parcursul procesului penal are calitatea procesuală de inculpat nu poate fi urmărită penal pentru depunerea declarațiilor intenționat false, decât în cazurile expres

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de prevederile art. 75, 61 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel având în vedere că, inculpatul se face vinovat în săvârșirea infracțiunilor imputate, instanța de apel a conchis că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală în privința ultimului nu poate fi atins decât prin stabilirea pedepsei în limita prevăzută de sancțiunile art. 42, 276 alin. (2) lit. b), art. 190 alin. (5) Cod penal, sub formă de închisoare.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar declarat de către avocatul Gheorghe Șalari în numele inculpatului și ultimul, prin care solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței prin care inculpatul a fost achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea cerințelor invocate, apărătorul susține că, instanța de apel urma să ia în calcul faptul că învinuirea înaintată inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 42, 276 alin. (2) lit. b) Cod penal este una incertă și care încalcă prevederile art. 281 Cod de procedură penală.

De asemenea, avocatul menționează că, instanța de apel și-a depășit vădit limitele învinuirii imputându-i inculpatului că a vândut un alt automobil decât cel care a fost menționat în actul de învinuire.

Mai mult, recurentul remarcă că, situația financiară a acestuia este una bună, astfel ultimului nu-i puteau fi imputate comiterea actelor ilegale prin prisma neprielnică a situației financiare.

În rest, avocatul susține dezacordul cu aprecierea probelor, menționând că instanța de apel eronat a interpretat unilateral cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală.

6. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar și ținând cont de opinia expusă în referință de către procuror, prin care a solicitat inadmisibilitatea recursului ca fiind nefondat, Colegiul penal lărgit constată că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel și anume, decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuia să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Astfel, deși prin sentință, prima instanța a menționat că, procurorul în ordonanța sa de punere sub învinuire a lui Vadim Bîrca n-a concretizat învinuirea

adusă și anume n-a indicat data, locul, mijloacele și modul de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, care a fost scopul și acțiunile concrete efectuate de către inculpat în comiterea complicității la falsificarea elementelor de identificare ale automobilului de model „BMW X-5”, instanța de apel recunoscându-l vinovat pe inculpat de cele imputate conform rechizitoriului, evită să se expună asupra acestui fapt. Or, potrivit dispoziției art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală - judecarea cauzei în prima instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, care trebuie să corespundă cu strictete dispoziției alin. (2) al art. 281 Cod de procedură penală - ordonanța de punere spre învinuire trebuie să cuprindă: data și locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua luna, anul și locul nașterii persoanei puse sub învinuire, precum și alte date despre persoană care au importanță juridică în cauză; formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, caracterul vinei, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei.

De asemenea, Colegiul penal lărgit atrage atenția asupra faptului că, instanța de apel contrar celor menționate mai sus, în motivarea deciziei pronunțate subliniază că vinovăția inculpatului a fost demonstrată din cumul de probe administrat în respectiva cauză penală, fără a da o apreciere clară tuturor probelor din puncte de vedere al coroborării acestora.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

Aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depusă de către organele de urmărire, instanțele judecătorești, cât și de părțile din proces, se concretizează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere trebuie

să se bazeze pe prevederile legale. Intima convingere se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele complet și obiectiv.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate și sub aspectul încălcării principiului prezumției nevinovăției.

Or, instanța de apel omite să se expună asupra declarațiilor martorului Alexandru Pistică, care susține poziția apărării, sub aspectul că „(...) pe Gheorghe Apostol l-a cunoscut în fața casei situată pe str. Columna, care la acel moment schimba numărul de înmatriculare a automobilului” (f.d. 158-159, vol. IV), declarații date în ședința instanței de fond, susținute și în ședința instanței de apel din 28 ianuarie 2019.

Concluzionând, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel a pus la baza deciziei de condamnare probe contradictorii, fără a-și motiva clar poziția, or, obligația de motivare a hotărârilor judecătorești face parte din setul de garanții stabilit pentru existența unui proces echitabil.

Astfel, Colegiul penal lărgit susține că, instanța de apel a pronunțat o decizie nemotivată și contradictorie, contrară prevederilor art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului, or, jurisprudența CtEDO indică faptul că, „... rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.”(cauza Fomin vs Moldovei din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06).

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că, temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și-a găsit confirmarea în cauza dată.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, nemotivarea clară și concisă a soluției pronunțate de către instanța de apel reprezintă prin sine neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel, ce se consideră eroare de drept și este temei pentru recurs.

De asemenea, Colegiul penal lărgit constată că nu poate fi menținută sentința primei instanțe, or, aceasta susține o poziție contradictorie, deoarece îl achită pe inculpat de sub învinuirea de comitere a infracțiunilor prevăzute de art. 42, 276 alin. (2) lit. b) și 190 alin. (5) Cod penal din motiv că faptele acestuia nu întrunesc

elementele infracțiunilor imputate, însă în motivare își susține poziția precum că învinuirea adusă inculpatului prin rechizitoriu este una neclară.

Colegiul penal lărgit indică că eroarea comisă de către instanța de apel nu poate fi corectată în ordinea procedurii de recurs, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității hotărârii, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legale.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

admite recursul ordinar declarat de către avocatul Gheorghe Șalari în numele inculpatul și ultimul, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2019, în cauza penală în privința inculpatului *Bîrca Vadim XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Bîrca Vadim XXXXX se eliberează imediat din penitenciar, dacă nu are de executat arest preventiv sau pedeapsa închisorii în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac, publicată integral la *19 iulie 2019*.

Președinte

Judecători

Iurie Diaconu

Ion Guzun

Liliana Catan

Dumitru Mardari

Maria Ghervas